

NACRX001ON0J
prvotní identifikátor

Dne: 14.01.2015 Naše značka: NA- 3506-5/03-2014 Vyřizuje/tel.: Dufek / 974 847 319

Vaše značka:

ZPRÁVA ZE ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY

MÍSTO: Mnichov, Německo

ÚČEL CESTY: Archivní výzkum za účelem nalezení posouzení dokumentů k československo-německým hospodářským vztahům.

ÚČASTNÍCI CESTY: PhDr. Pavel Dufek, Ph.D. a Mgr. František Frňka

ZPRÁVU PODÁVÁ: PhDr. Pavel Dufek, Ph.D.

NAVŠTÍVENÉ INSTITUCE: Bavorský hlavní státní archiv (Bayerisches Hauptstaatsarchiv), Bavorský hospodářský archiv (Bayerisches Wirtschaftsarchiv, též zvaný Archiv IHK) a Mnichovský městský archiv (Stadtarchiv München).

TRVÁNÍ CESTY: 9. až 12. září 2014

DATUM VYHOTOVENÍ: 14. ledna 2015

SCHVALUJE: PhDr. Eva Drašarová, CSc., ředitelka Národního archivu

podepsáno elektronicky

TEXT ZPRÁVY ZE ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY

ČÁST VŠEOBECNÁ:

Odjezd z Prahy vlakem v 5:15, příjezd vlakem do Mnichova v 11:16; odjezd z Mnichova vlakem v 17:02, příjezd do Prahy ve 22:44, ubytování v budově generálního konzulátu ČR v Mnichově.

ČÁST ODBORNÁ:

Navštíveny byly tři archivy, a to Bavorský hlavní státní archiv (Bayerisches Hauptstaatsarchiv), Bavorský hospodářský archiv (Bayerisches Wirtschaftsarchiv, též zvaný Archiv IHK) a Mnichovský městský archiv (Stadtarchiv München).

V Mnichovském městském archivu byla s Dr. Andreasem Heuslerem probрана možnost nalezení dokladů o pobytu dvou určitých českých velkostatkářů v Mnichově v letech 1940 až 1943, kterým byl nacistickou okupační mocí zabaven velkostatek v Čechách.

V Bavorském hlavním státním archivu byly na základě předchozích zkušeností a konzultaci s jeho zaměstnanci prohlédnuty materiály z fondů Staatskanzlei a Ministerium für Handel, Industrie und Gewerbe.

Ve fondu Staatskanzlei byly prostudovány:

1. Bestandsignatur: 20037, která obsahuje především výstřižky z novin z druhé poloviny 40. let 20. století zaobírající se dodávkami uhlí a kaolinu do Bavorska, které byly hodnoceny jako zcela nezbytné pro obnovu a pokračování výroby v Bavorsku (Frankách).
2. Bestandsignatur 6866, Handelsbeziehungen zur Tschechoslowakei 1933, která obsahuje spisy zaobírající se problematikou dovozu českého chmele do Bavorska k výrobě piva v letech 1933 a 1934. Z materiálu je patrná snaha úřadů obejít na základě požadavků zainteresovaných pivovarů nějakým způsobem politicky vynucené a proklamované omezení dovozu československého chmele do Německa.

Ve fondu Ministerium für Handel Industrie und Gewerbe byly prostudovány:

1. Bestandsignatur 725, která obsahuje archiválie z let 1914 až 1922 o výrobních potížích a následné likvidaci elektrárny v Jáchymově v Čechách patřící Aktiengesellschaft vereinigte Gaswerke in Augsburg.

2. Bestandsignatur 504, která obsahuje archiválie o konferenci v Londýně v březnu 1921 a některá čísla novin popisujících její průběh a výsledky.
3. Bestandsignatur 6880, která obsahuje archiválie úředního státního i podnikového původu o navazování hospodářských styků mezi nově vzniklým svobodným státem Bavorským (Freistaat Bayern) a Československou republikou v roce 1918.
4. Bestandsignatur 6881, která obsahuje archiválie úředního státního i podnikového původu o navazování hospodářských styků mezi nově vzniklým svobodným státem Bavorským (Freistaat Bayern) a Československou republikou v roce 1918 a jejich následném prohlubování v letech 1918 až 1920, řešení vyvstalých technických a administrativních potíží a koordinaci jejich rozvoje s rozšiřováním hospodářských styků československo-německých.

V Bavorském hospodářském archivu byly prohlédnuty materiály z fondů K1 Industrie-und Handelskammer München a F 91 EnergieverSORunganlage Arzberg.

Ve fondu K1 Industrie-und Handelskammer München byla prostudovány:

1. složka označená IIIa, 83, 10. Akt – Bäj.-Tschechoslowakische Handelsbeziehungen (Allgemeines), která obsahuje archiválie z let 1933 až 1947. Materiály z poloviny třicátých let vypovídají o denních potížích vzájemné obchodní výměny československo – německé, resp. česko-bavorské, způsobené autarktní hospodářskou politikou nacistického Německa. Plyne z nich, že v případě Německa byly nástrojem pro autarktní hospodářskou politiku zákony, zatímco v případě Československa byly jako protiopatření používány administrativní akty, což umožňovalo jejich napadání pro nesoulad se zákony, resp. nerovnost cizozemských a domácích podniků před zákonem. Z prostudovaných materiálů rovněž vyplývá, že Mnichovská průmyslová a hospodářská komora (Industrie-und Handelskammer München) se v druhé polovině třicátých let pokoušela radami a zprostředkováním umožnit obchodní výměnu mezi československými a německými podniky a že se tyto podniky s tímto záměrem na ni také obracely. Uvedená složka rovněž obsahuje doklady toho, že ústřední říšské instituce (např. Reichswirtschaftskammer) se snažily na sklonku třicátých let v rámci autarktní hospodářské politiky používat zákony i antisemitskou propagandu.

Ve fondu F 91 Energieversorgungsanlage Arzberg byly prostudovány složky (signatury):

1. 223 a 224, které obsahují novinové výstřižky z 1989 až 1992 a 1983 až 1987. Výstřižky ze staršího období se týkají znečišťování vzduchu elektrárnou v Arzbergu a snahou zabudovat do elektrárny účinné čističe vzduchu při zachování jejího dosavadního výkonu a pracovních míst. Výstřižky z mladšího období se týkají poskytnutí zařízení na čištění vzduchu, které se osvědčilo v Arzbergu, československým elektrárnám v Prunéřově a Tisové.
2. 309, která obsahují archiválie z let 1957, 1968, 1969, 1970 a 1971 o vyjednávání o dodávkách, resp. cenách dodávaného uhlí, mezi společnostmi Brennstoff-Importgesellschaft m. b. H. a Bayerische Elektrizitäts-Lieferung-Gesellschaft m. b. H. z německé strany a podnikem Metalimex z československé strany, o pokusech se spalováním uhlí ze Sokolovska, jehož výsledky se promítaly do vyjednávání .
3. 310, která obsahují archiválie z let 1964 až 1971 o vyjednávání o dodávkách, resp. cenách dodávaného uhlí, mezi společnostmi Brennstoff-Importgesellschaft m. b. H. a Bayerische Elektrizitäts-Lieferung-Gesellschaft m. b. H. z německé strany a podnikem Metalimex z československé strany.